

Läromedels-undersökningen

2021

”Skolan måste bli mer likvärdig”

Enligt den senaste Pisa-undersökningen är Sverige sämst av alla nordiska länder på att skapa en likvärdig skola. En av förklaringarna till att Sverige hamnat på efterkälken är bristen på uppdaterade, objektiva och tillgängliga läromedel.

Kompleta läromedel i alla ämnen och årskurser är avgörande för att väcka nyfikenhet och sprida kunskap, så att barn och unga står redo för vuxenlivet.

I Läromedelsundersökningen 2021 uppger 276 av 538 skolor, 51 procent, att de *inte har läromedel till samtliga elever*. På var femte skola saknar mer än 75 procent av eleverna läromedel i *minst ett ämne*. Dessutom uppvisar undersökningen *stora regionala skillnader* – medan nära sju av tio skolor i Hallands län och Stockholms län har läromedel till samtliga elever är motsvarande siffra i Norrbottens län bara tre av tio.

Fredrik Bengtsson
vd för kunskaps- och
läromedelsföretaget NE
(Nationalencyklopedin)

Elevers rätt till utbildning av hög kvalitet ska inte avgöras av vilken kommun de bor i, vilken skola de går i eller vilka ämnen de läser. Alla elever och lärare borde ha tillgång till en motiverande, individanpassad och jämlik undervisning.

Läromedelsundersökningen är en kartläggning där NE frågat landets grund-, sär- och gymnasieskolor hur tillgången till läromedel ser ut, vilka utmaningar som står i vägen och vad de anser om kvaliteten på läromedelsutbudet. Vi gör kartläggningen för att få veta hur många skolor som faktiskt saknar läromedel, en analys som saknas i den statliga Läromedelsutredningen som sjösattes 2019 och leddes av tidigare utbildningsministern Gustav Fridolin.

NE är ett kunskapsföretag som utvecklar och erbjuder digitala läromedel, uppslagsverk och ordböcker. Sammantaget nås drygt en kvarts miljon elever och lärare av kompletta läromedel i grundskolans samtliga ämnen och en stor del av gymnasiets ämnen.

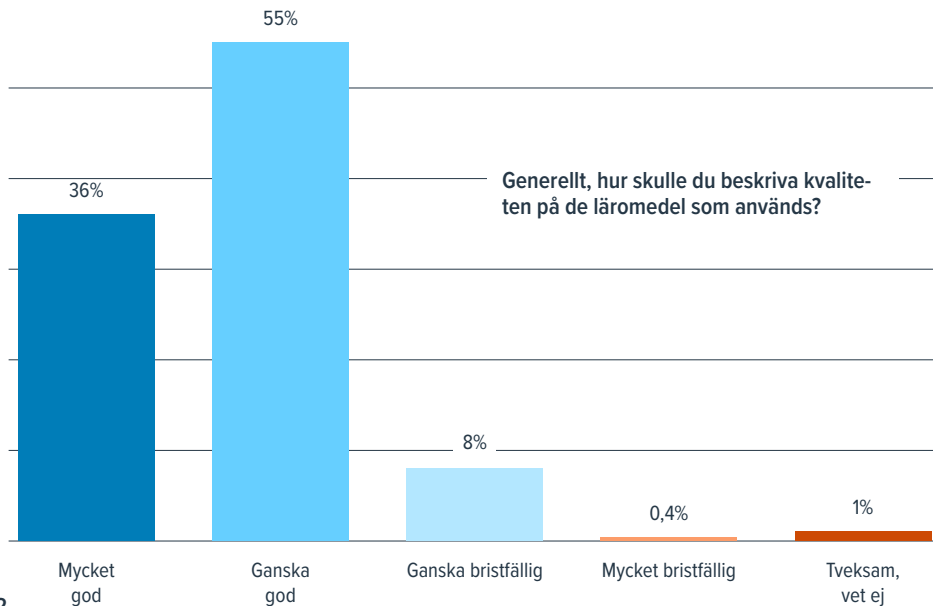
OM LÄROMEDELSUNDERSÖKNINGEN

Antal svarande skolor: 538
Antal tillfrågade skolor: 7 055 (samtliga grund-, sär- och gymnasieskolor)
Undersökningsperiod: oktober 2021

Kvaliteten på läromedlen bedöms som ganska god

Generellt sett är skolor nöjda med kvaliteten på de läromedel som finns att tillgå. Bara 8 procent uppger kvaliteten som bristfällig medan 91 procent anser den vara god.

Av de svarande skolorna i Läromedelsundersökningen uppger 36 procent att kvaliteten är *mycket god* och 55 procent svarar att den är *ganska god*.

”
Kvaliteten varierar. Ofta är de bra i layout och utförande men i vissa ämnen blir de snabbt otidsenliga.”

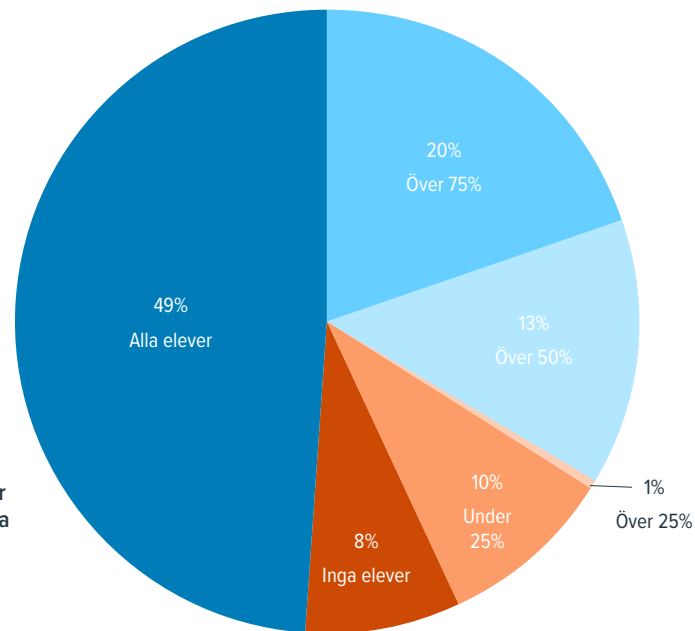
– sagt i Läromedelsundersökningen

Varannan skola har inte läromedel till alla elever

Hälften av de tillfrågade skolorna svarar att alla elever har tillgång till kompletta och aktuella läromedel i samtliga ämnen. På hälften av landets skolor finns det elever som inte har det.

Av de svarande skolorna i Läromedelsundersökningen uppger 8 procent att samtliga elever saknar tillgång till kompletta och aktuella läromedel.

Uppskattningsvis, hur stor andel av eleverna har tillgång till kompletta och aktuella läromedel i samtliga ämnen?

”

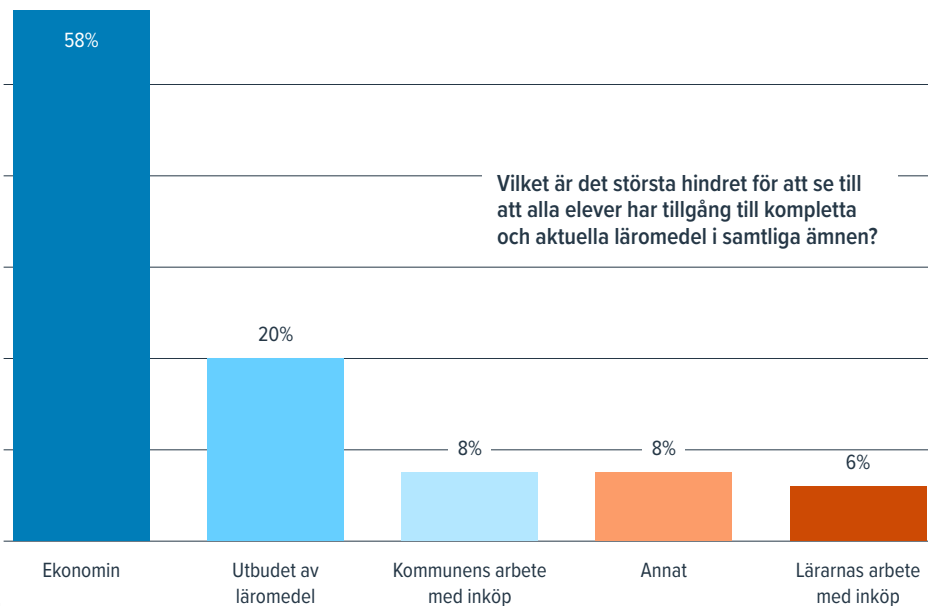
Elever får inte den kvalitet som de har rätt till. Det är lite slumpen som avgör om läromedlet är nyligen inköpt eller begagnat.”

– sagt i Läromedelsundersökningen

Ekonomin största hindret för tillgång till läromedel

Drygt hälften av landets skolor, 58 procent, uppger att *bristande ekonomi* är det största hindret för att kunna se till att alla elever har tillgång till kompletta och aktuella läromedel i samtliga ämnen, visar Läromedelsundersökningen.

Det näst största hindret är *utbudet av läromedel*, som 20 procent av skolorna lyfter fram, medan 6 procent uppger att det är *lärarnas arbete med inköp av läromedel* som sätter käppar i hjulet för läromedelstillgången.

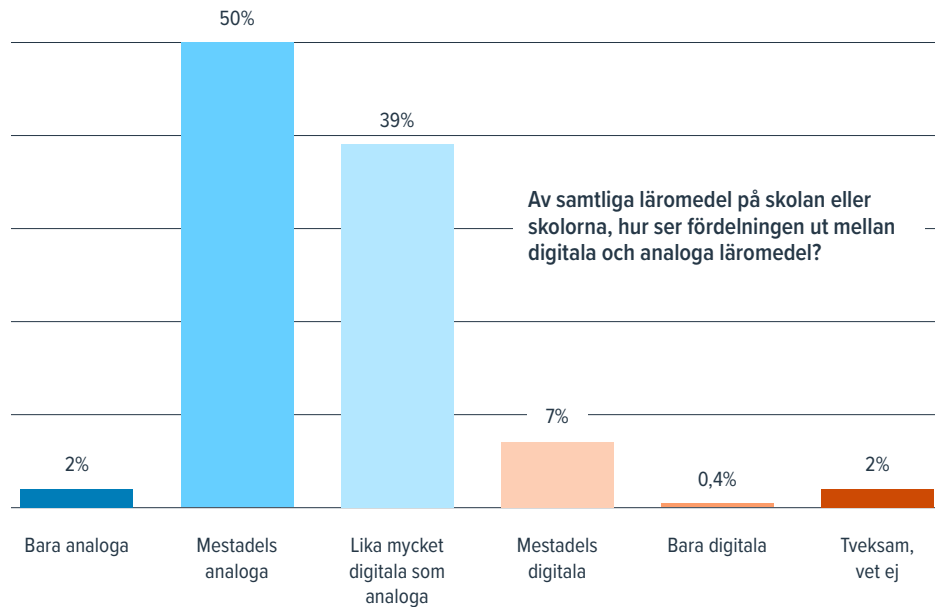
”
Mycket
av de
läromedel
som
används
sätter
lärarna
ihop och
anpassar
utifrån
eleverna.”

– sagt i Läromedelsundersökningen

Majoriteten av alla läromedel är analoga

Försvinnande få skolor använder sig av enbart digitala eller enbart analoga läromedel. Vanligast är att läromedelstillgången utgörs av mestadels analoga läromedel med digitala komplement.

I Läromedelsundersökningen svarar 39 procent av skolorna att de använder lika stor andel analoga som digitala läromedel. På 7 procent av skolorna används mestadels digitala läromedel.

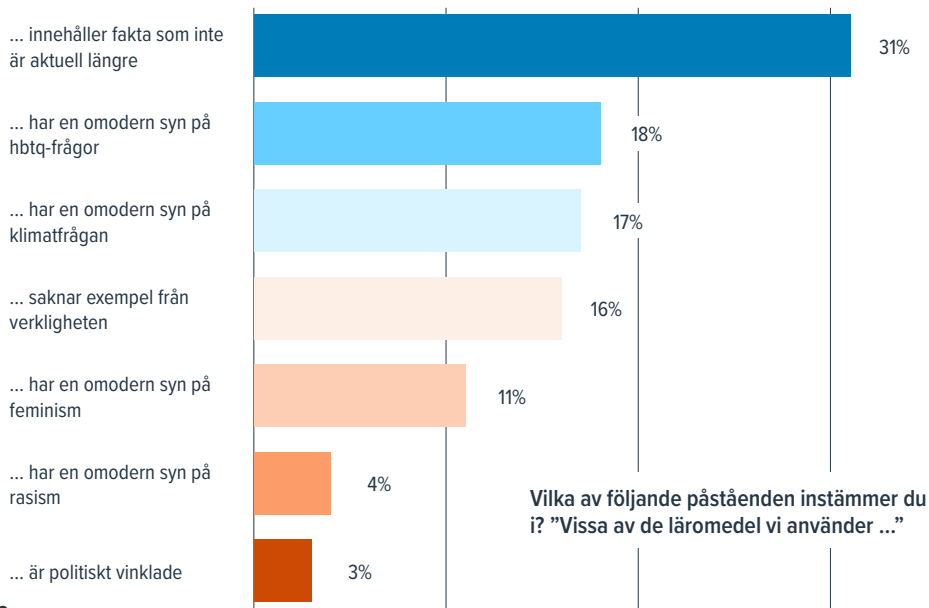
”
Vi använder både digitala och analoga läromedel. Det varierar lite mellan olika ämnen.”

– sagt i Läromedelsundersökningen

Omodern syn på aktuella frågor i vissa läromedel

Var tredje skola, 31 procent, uppger att vissa av deras läromedel innehåller fakta som inte är aktuella längre. Många uppger också att det finns läromedel som har en omodern syn på hbtq-frågor och klimatfrågan.

En omodern syn på feminism och rasism är också förekommande i vissa läromedel. 16 procent svarar att det finns läromedel som saknar exempel från verkligheten. Minst vanligt är att läromedel är politiskt vinklade.

”
Vi byter ut
de analoga
läromedlen
om de blir
inaktuella.
Våra digitala
uppdateras
kontinuerligt.”

– sagt i Läromedelsundersökningen

För mer information om Läromedelsundersökningen och intervjufrågningar kontakta:

Jakob Nord, presskontakt
jakob.nord@ne.se
070-886 42 49

Fredrik Bengtsson, vd
fredrik.bengtsson@ne.se
073-788 17 79